

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 15 juli 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Artikel 7 led 2 – Behörighet i mål om skadestånd utanför avtalsförhållanden – Den ort där skadan uppkom – Konkurrensbegränsande samverkan som förklarats strida mot artikel 101 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet – Fastställande av internationell och lokal behörighet – Koncentration av behörigheten till en specialdomstol”

I mål C-30/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Madrid (Madrids handelsdomstol nr 2, Spanien) genom beslut av den 23 december 2019, som inkom till domstolen den 22 januari 2020, i målet

RH

mot

AB Volvo,

Volvo Group Trucks Central Europe GmbH,

Volvo Lastvagnar AB,

Volvo Group España SA,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (referent) och N. Jääskinen,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: spanska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB och Volvo Group España SA, genom R. Murillo Tapia och N. Gómez Bernardo, abogados,
- Spaniens regering, genom S. Centeno Huerta och J. Rodríguez de la Rúa Puig, båda i egenskap av ombud,
- Frankrikes regering, genom A.-L. Desjonquères, N. Vincent och A. Daniel, samtliga i egenskap av ombud,
- Nederländernas regering, genom M. Bulterman och J. Langer, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom M. Heller och C. Urraca Caviedes, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 22 april 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 7 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan RH och å andra sidan AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB och Volvo Group España SA, angående skadestånd för den skada som RH lidit till följd av svarandebolagens konkurrensbegränsande förfaranden, för vilka Europeiska kommissionen ålagt sanktioner enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3) (nedan kallat EES-avtalet).

Tillämpliga bestämmelser

- 3 I skälen 15, 16 och 34 i förordning nr 1215/2012 anges följande:
 - ”(15) Behörighetsbestämmelserna bör uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist. Det bör alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till parternas rätt att själva avtala om behörig domstol gör det berättigat att använda något annat kriterium om anknytning. I fråga om juridiska personer måste hemvisten kunna bestämmas på ett objektivt sätt så att de gemensamma reglerna blir överskådliga och behörighetskonflikter kan undvikas.
 - (16) Principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsgrunder i de fall där det finns en nära anknytning mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta en korrekt rättskipning. Detta kriterium om nära anknytning bör säkerställa ökad rättssäkerhet och förhindra att

svaranden kan stämmas i en domstol i en medlemsstat som han eller hon inte rimligen kunde förutse. Detta är viktigt, särskilt i tvister om utomobligatoriska förpliktelser som härrör från kränkningar av privatlivet eller personlighetskyddet, inbegripet förtal.

...

(34) Kontinuiteten mellan [konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30)], [rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1)] och denna förordning bör säkerställas, och övergångsbestämmelser bör därför införas. Likaså måste kontinuitet råda när det gäller Europeiska unionens domstols tolkning av bestämmelserna i 1968 års Brysselkonvention och de förordningar som ersätter den.”

4 Kapitel II i förordning nr 1215/2012 har rubriken ”Domstols behörighet” och innehåller bland annat ett avsnitt 1 med rubriken ”Allmänna bestämmelser” och ett avsnitt 2 med rubriken ”Särskilda behörighetsbestämmelser”. I artikel 4.1, vilken återfinns i avsnitt 1 i förordningen, föreskrivs följande:

”Om inte annat föreskrivs i denna förordning, ska talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han eller hon har medborgarskap.”

5 I artikel 5.1 i förordningen, som också ingår i avsnitt 1, föreskrivs följande:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat får väckas vid domstol i en annan medlemsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitten 2–7 i detta kapitel.”

6 I artikel 7 i förordning nr 1215/2012, som ingår i avsnitt 2 i kapitel II i förordningen, föreskrivs följande:

”Talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat får väckas i en annan medlemsstat:

1. a) Om talan avser avtal, vid domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser.

...

2. Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen för den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.

...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

7 RH är ett företag med hemvist i Córdoba (Spanien), där det mellan åren 2004 och 2009 förvärvade fem lastbilar av en återförsäljare tillhörande Volvo Group España. Den första av dessa lastbilar var ursprungligen leasad innan RH förvärvade den under år 2008.

- 8 Den 19 juli 2016 antog kommissionen beslut C(2016) 4673 final om ett förfarande enligt artikel 101 [FEUF] och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT.39824 – Lastbilar) (EUT C 108, 2017, s. 6) (nedan kallat beslutet av den 19 juli 2016).
- 9 I detta beslut förklarade kommissionen att det förelåg en konkurrensbegränsande samverkan där 15 internationella lastbilstillverkare hade deltagit, däribland Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe och Volvo Lastvagnar. Samverkan avsåg två produktkategorier, nämligen lastbilar på mellan 6 och 16 ton och lastbilar på mer än 16 ton, både konventionella lastbilar och tunga dragbilar.
- 10 Kommissionen fann att överträdelsen av artikel 101 FEUF omfattade hela EES-området och hade varat mellan den 17 januari 1997 och den 18 januari 2011. Kommissionen ålade följaktligen samtliga deltagande enheter böter, med undantag för en enhet som beviljats fullständig immunitet efter ett förfarande för förmånlig behandling.
- 11 RH väckte talan om skadestånd mot Volvo (Göteborg, Sverige), Volvo Group Trucks Central Europe (Ismaning, Tyskland), Volvo Lastvagnar (Göteborg, Sverige) och Volvo Group España (Madrid, Spanien). Till stöd för sin talan gjorde RH gällande att bolaget hade lidit skada till följd av förvärvet av de fem ovannämnda fordonen genom att betala en merkostnad på grund av de samordnade förfaranden som medfört sanktioner från kommissionen.
- 12 Trots att RH förvärvade fordonen i Córdoba och hade hemvist där, väckte RH talan vid Juzgado de lo Mercantil nº 2 de Madrid (Madrids handelsdomstol nr 2, Spanien). Den hänskjutande domstolen har preciserat att svarandena inte har ifrågasatt dess lokala behörighet och att de därför, enligt nationell rätt, ska anses ha gjort ett tyst forumval vid den domstolen.
- 13 Svarandena framställde emellertid en invändning om bristande internationell behörighet och anförde att den ”ort där skadan inträffade eller kan inträffa”, i den mening som avses i artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, är den ort där den skadevällande händelsen inträffade, i förevarande fall den ort där den konkurrensbegränsande överenskommelsen om lastbilar ingicks, och inte den ort där sökanden har hemvist. Eftersom överenskommelsen ingicks i andra medlemsstater i Europeiska unionen anser svarandena att den spanska domstolen saknar behörighet.
- 14 Enligt den hänskjutande domstolen framstår det som oklart hur artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas.
- 15 Den har i detta avseende påpekat att det följer av domen av den 21 maj 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 56), att när en skadeståndstalan väcks mot svarande med säte i olika medlemsstater med anledning av en enda, fortlöpande överträdelse som de har deltagit i i flera medlemsstater vid olika tidpunkter och på olika platser, vilken är en överträdelse av artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet som har konstaterats av kommissionen, har skadan uppkommit i förhållande till varje enskild skadelidande och var och en av dem kan välja att väcka talan antingen vid domstolen i den ort där avtalet om konkurrensbegränsande samverkan slutgiltigt har slutits eller, i förekommande fall, vid domstolen i den ort där en särskild överenskommelse träffats som kan identifieras som den enda händelse som vållat den påstådda skadan, eller vid domstolen i den ort där bolaget har sitt säte.
- 16 Det är således möjligt att väcka talan mot svarandena i Spanien, med hänsyn till den ort där RH:s säte är beläget.

- 17 Den hänskjutande domstolen har vidare, särskilt med avseende på den konkurrensbegränsande samverkan avseende lastbilar för vilken kommissionen ålade sanktioner i beslutet av den 19 juli 2016, även påpekat att EU-domstolen i sin dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans (C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 33), slog fast att när den marknad som påverkas av det konkurrensbegränsande beteendet finns i den medlemsstat där den påstådda skadan sägs ha uppkommit, ska den ort där skadan uppkom anses vara i den medlemsstaten, vad gäller tillämpningen av artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012.
- 18 Den hänskjutande domstolen frågar sig emellertid om den rättspraxis som redovisats i punkten ovan hänvisar till den internationella behörigheten för domstolarna i den medlemsstat där skadan uppkom eller om den även direkt fastställer den interna lokala behörigheten inom den medlemsstaten. Det är med andra ord nödvändigt att fastställa huruvida artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 utgör en regel som strikt rör internationell behörighet eller om det rör sig om en dubbel eller blandad regel som även fungerar som en regel om intern lokal behörighet.
- 19 Enligt den hänskjutande domstolen kan dessa tvivel inte skingras av nationell rättspraxis eller av unionens rättspraxis.
- 20 Mot denna bakgrund beslutade Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Madrid (Madrids handelsdomstol nr 2) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, mot bakgrund av att den föreskriver att talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat får väckas i en annan medlemsstat '[o]m talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen för den ort där skadan inträffade eller kan inträffa', tolkas så, att den bara fastställer den internationella behörigheten för domstolarna i den medlemsstat där denna ort är belägen, vilket innebär att de nationella processrättsliga bestämmelserna ska tillämpas för att precisera vilken nationell domstol som har lokal behörighet inom den staten, eller ska den tolkas så, att den är en blandad bestämmelse som därmed direkt avgör såväl den internationella behörigheten som den nationella lokala behörigheten, utan att den nationella rätten behöver tillämpas?”

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

- 21 Svarandena i målet vid den nationella domstolen har yrkat att talan ska avvisas, eftersom svaret på den hänskjutande domstolens fråga är klart.
- 22 EU-domstolen erinrar om att enligt dess fasta praxis presumeras nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten vara relevanta. Dessa frågor ställs mot bakgrund av omständigheter och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen på eget ansvar har fastställt och som det inte ankommer på EU-domstolen att pröva riktigheten av. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas när det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller när frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 9 juli 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punkt 19).

- 23 Vidare ska en begäran om förhandsavgörande för att kunna tas upp till sakprövning utöver de tolkningsfrågor som ställs innehålla de uppgifter som krävs enligt artikel 94 a–c i domstolens rättegångsregler, det vill säga de faktiska och rättsliga omständigheterna i det nationella målet och en viss förklaring av skälen till valet av de unionsrättsliga bestämmelser som den nationella domstolen begär tolkning av och det samband som den nationella domstolen har funnit föreligga mellan dessa bestämmelser och den nationella lagstiftning som är tillämplig i det nationella målet (beslut av den 16 mars 2021, DS (Hovslageri avseende hästar) (C-557/20, ej publicerat, EU:C:2021:204), punkt 21 och där angiven rättspraxis).
- 24 Även om det vore styrkt att svaret på den hänskjutande domstolens fråga kan besvaras på ett klart sätt skulle detta således under alla omständigheter inte kunna påverka frågan huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning.
- 25 I förevarande fall har den hänskjutande domstolen angett just varför det, med hänsyn till de faktiska och rättsliga omständigheterna i det nationella målet och mot bakgrund av rättspraxis från EU-domstolen respektive Tribunal Supremo (Högsta domstolen, Spanien), är viktigt att EU-domstolen preciserar räckvidden av artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012.
- 26 Tolkningsfrågan kan således tas upp till sakprövning.

Prövning av tolkningsfrågan

- 27 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas på så sätt att det, på en marknad som påverkas av hemlig samordning om fastställande och höjning av priset på varor, antingen är domstolen i den ort där det företag som anser sig ha lidit skada har köpt de varor som påverkats av det samordnade förfarandet eller – om företaget gjort inköpen på flera platser – domstolen i den ort där företaget har sitt säte som är internationellt och lokalt behörig att, med hänvisning till den ort där skadan uppkom, pröva en talan om ersättning för skada som orsakats av dessa förfaranden i strid med artikel 101 FEUF.
- 28 Domstolen erinrar inledningsvis om att eftersom förordning nr 1215/2012 upphävt och ersatt förordning nr 44/2001, som i sin tur ersatte konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, i dess lydelse enligt senare konventioner om nya medlemsstaters tillträde till denna konvention, gäller domstolens tolkning av bestämmelserna i sistnämnda rättsakter även för motsvarande bestämmelser i förordning nr 1215/2012 när dessa bestämmelser kan anses motsvara varandra (se dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 23 och där angiven rättspraxis).
- 29 Så är fallet med artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 och artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, beträffande vilka domstolen vid upprepade tillfällen har slagit fast att begreppet ”den ort där skadan inträffade”, i den mening som avses i dessa bestämmelser, avser både den ort där skadan uppkom och den ort där den skadevällande händelsen inträffade, vilket innebär att talan kan väckas mot svaranden vid domstol i endera av dessa orter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

- 30 Det framgår av begäran om förhandsavgörande att den hänskjutande domstolen i förevarande fall vill fastställa den ort där skadan uppkom.
- 31 Det framgår av beslutet av den 19 juli 2016 att den överträdelse av artikel 101 FEUF som orsakade den påstådda skadan omfattade hela EES-marknaden och således medförde en snedvridning av konkurrensen på denna marknad. Under dessa omständigheter finner domstolen att den ort där skadan uppkom, såvitt avser tillämpningen av artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, är belägen på nämnda marknad, i vilken Spanien ingår (se, analogt, dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkterna 32 och 33).
- 32 Detta fastställande av den ort där skadan uppkom är förenligt med de krav på överensstämmelse som föreskrivs i skäl 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) (EUT L 199, 2007, s. 40), eftersom tillämplig lag i mål om skadestånd med anknytning till en konkurrensbegränsande handling enligt artikel 6.3 a i den förordningen är lagen i det land där marknaden påverkas eller kan påverkas (dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 35).
- 33 När det gäller frågan om vilken domstol i den medlemsstat som pekas ut på detta sätt som är behörig, framgår det av själva lydelsen i artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 att den bestämmelsen direkt och omedelbart ger domstolen i den ort där skadan uppkommit såväl internationell som internt lokal behörighet. Som generaladvokaten påpekat i punkt 46 i sitt förslag till avgörande, stöds denna bedömning särskilt av P. Jenards rapport om konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT C 59, 1979, s. 1).
- 34 Det betyder att medlemsstaterna inte kan tillämpa andra kriterier för behörighetstilldelning än de som framgår av nämnda artikel 7 led 2. Det ska emellertid preciseras att avgränsningen av domkretsen för domstolen i den ort där skadan uppkom, i den mening som avses i denna bestämmelse, i princip hör till den organisatoriska behörigheten för den medlemsstat där den domstolen är belägen.
- 35 Som svarandena liksom den spanska och den franska regeringen och kommissionen har betonat, hindrar denna bestämmelse inte att en medlemsstat anförtror en viss typ av tvist åt en enda domstol, som då blir exklusivt behörig oavsett var inom denna medlemsstat skadan har uppkommit.
- 36 Som domstolen redan tidigare har slagit fast, kan behörighetskoncentration till en enda, specialiserad domstol vara motiverad med hänsyn till intresset av en god rättskipning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 december 2014, Sanders och Huber, C-400/13 och C-408/13, EU:C:2014:2461, punkt 44).
- 37 Som generaladvokaten påpekat i punkt 128 i sitt förslag till avgörande, beträffande artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012, kan även den tekniska komplexiteten hos de regler som är tillämpliga på skadeståndstalan avseende överträdelser av konkurrensrättens bestämmelser tala för en koncentration av behörigheten.
- 38 I avsaknad av en sådan specialdomstol måste fastställandet av den ort där skadan uppkom – i syfte att fastställa vilken domstol i medlemsstaterna som är behörig att pröva en skadeståndstalan på grund av samordnade förfaranden som strider mot artikel 101 FEUF – svara mot

behörighetsreglernas mål om närhet och förutsägbarhet samt god rättskipning, som erinras om i skälen 15 och 16 i förordning nr 1215/2012 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 34).

- 39 Det framgår av domstolens praxis att vid köp av en vara som, till följd av en manipulation som utförts av tillverkaren har ett lägre värde än försäljningspriset, är det domstolen i den ort där varan förvärvades som är behörig att pröva en talan om ersättning för skada motsvarande köparens merkostnad (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punkterna 37 och 40).
- 40 Denna lösning ska även tillämpas i ett sådant sammanhang som det aktuella, och detta oberoende av huruvida varorna köpts direkt eller indirekt av svarandena, med omedelbar äganderättsövergång eller efter ett leasingavtal. Det ska emellertid preciseras att denna lösning förutsätter att den skadelidande köparen uteslutande har köpt varor som berörs av de samordnade förfarandena inom en enda domstols domkrets. I annat fall kan det nämligen inte fastställas en enda ort för skadans uppkomst vad gäller den skadelidande köparen.
- 41 Det ska i sistnämnda avseende erinras om att domstolen, i samband med en talan om ersättning för skada som orsakats av förfaranden i strid med artikel 101 FEUF och som består i merkostnader till följd av ett konstlat högt pris, har slagit fast att den ort där skadan har uppkommit endast kan fastställas för varje enskild skadelidande och i princip är där denne har sitt säte (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 52).
- 42 När det gäller köp på flera platser uppfyller en tilldelning av behörigheten till domstolen i den ort där det skadelidande företaget har sitt säte kravet på förutsebarhet, som erinras om i punkt 38 ovan, eftersom svarandena, som deltog i den konkurrensbegränsande samverkan, inte kunde vara ovetande om att köparna av varorna i fråga var etablerade på den marknad som påverkades av de samordnade förfarandena. En sådan behörighetstilldelning svarar också mot målet om närhet, och platsen där det skadelidande företaget har sitt säte säkerställer fullt ut ett ändamålsenligt förfarande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 53).
- 43 Av vad som anförts följer att den hänskjutna frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 7 led 2 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas på så sätt att det, på en marknad som påverkas av hemlig samordning om fastställande och höjning av priset på varor, antingen är domstolen i den ort där det företag som anser sig ha lidit skada har köpt de varor som påverkats av det samordnade förfarandet eller – om företaget gjort inköpen på flera platser – domstolen i den ort där företaget har sitt säte som är internationellt och lokalt behörig att, med hänvisning till den ort där skadan uppkom, pröva en talan om ersättning för skada som orsakats av dessa förfaranden i strid med artikel 101 FEUF.

Rättegångskostnader

- 44 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 7 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas på så sätt att det, på en marknad som påverkas av hemlig samordning om fastställande och höjning av priset på varor, antingen är domstolen i den ort där det företag som anser sig ha lidit skada har köpt de varor som påverkats av det samordnade förfarandet eller – om företaget gjort inköpen på flera platser – domstolen i den ort där företaget har sitt säte som är internationellt och lokalt behörig att, med hänvisning till den ort där skadan uppkom, pröva en talan om ersättning för skada som orsakats av dessa förfaranden i strid med artikel 101 FEUF.

Underskrifter